

Infralautakunnan talousarvio 2027

Infralautakunta 22.09.2026

1058/02.02.00/2026

Valmistelija: tekninen johtaja Timo Oja, talouspäälikkö Sami Koskikallio, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kaupunginhallituksen talousarviokehys vuodelle 2027

Kaupunginhallitus käsitteli talousarviokehystä vuoden 2027 talousarvioksi kokouksessaan 27.04.2026 § 147.

Talousarvionäkymät Raisiossa ja lautakuntien talousarvioraamit

Kaupungin taloudellinen liikkumavara on suunnittelukaudella 2027–2029 erittäin kapea. Ilman määrätietoisia toimia käyttötalous pysyisi alijäämäisenä koko kauden ja aiempien vuosien ylijäämät sulaisivat vuoteen 2029 mennessä. Kaupunginvaltuuston asettama strateginen tavoite on ”Luomme edellytykset hallitulle kasvulle ennakoivasti ja huolehdimme talouden tasapainosta”.

Tavoiteltava tasapaino ei ole ainoastaan käyttötalouden tasapaino, vaan myös rahoituksellinen tasapaino. Rahoituksellisella tasapainolla tarkoitetaan, että kaupunki kykenee rahoittamaan omilla tuotoillaan ja tuloillaan koko toimintansa, mukaan lukien investoinnit, ilman uutta velkaantumista. Näin poikkeuksellisen laajojen investointien aiheuttama lainamäärän kasvu taittuu vuodesta 2030 alkaen, ja kaupungin talous siirtyy kestäväälle uralle, jossa velka ei enää kasva.

Talousarviokehys 2027–2029 on laadittu tätä kokonaisvaltaista tasapainotavoitetta tukeväksi ja se määrittää reunaehdot talouden sopeuttamiselle, investointien hallinnalle sekä päätöksenteolle vuosina 2027–2029.

Kehysehdotuksen mukaisesti vuoden 2027 toimintamenojen kasvu on noin 3,5 % verrattuna vuoden 2026 ennusteeseen, mikä tarkoittaa noin +3,3 milj. € menolisäystä. Toimintatulojen on vastaavasti oletettu kasvavan keskimäärin +2,6 %, mm. taksojen korotusten myötä. Tiukka kehys edellyttää, että palveluja tuotetaan entistä tuottavammin ja menoja karsitaan sieltä, missä se on mahdollista vaikuttavuuden kärsimättä.

Raision kaupungin vuoden 2025 talousarviokehityksen taustaoletukset

Talousarviokehityksen tuloarvioon vaikuttavat taustatekijät:

- **Kustannuskehitys:** Kaupungin toimintakulut kasvavat vuoden 2027 kehyksessä 3,5 %:lla suhteessa vuoden 2026 ennusteeseen. Kuntien peruspalvelujen hintaindeksin ennustetaan nousevan noin +3,6 % vuonna 2027. Palkkakustannusten taustalla on työmarkkinasopimuksiin perustuva ~+3,9 % ansiokehitys. Yleinen inflaatio hidastuu arviolta ~+1,5–2 % tasolle. Huomioiden nämä kustannustekijät sekä kaupungin positiivisen väestökehityksen, joka lisää kaupungin palveluiden käyttöä, kustannuskehitys olisi noin 4,6 %. Kehys on erittäin tiukka: palvelut on tuotettava niin, että

toimintamenojen kasvu jää keskimäärin kustannustason nousua noin 1 miljoonaa alhaisemmaksi.

- **Verotulot:** Kaupungin verotulojen oletetaan kasvavan noin +3 % vuodesta 2026 vuoteen 2027. Kasvu perustuu lievästi nousevaan työllisyyteen ja palkkasummaan. Yhteisöverotuottoa vähentää vuoden 2027 alussa voimaan astuva yhteisöverokannan lasku (20 % → 18 %), jonka vaikutus Raison verotuloihin on arviolta –0,4 milj. €. Kiinteistöveroprosentit oletetaan ennallaan. Kehyksen veropohjaennuste perustuu Kuntaliiton ja Valtionvarainministeriön arvioon, talouspalveluiden väestöpohja-korjauksilla.
- **Valtionosuudet:** Valtionosuuksiin ei odoteta merkittävää euromääräistä muutosta vuodelle 2027. Peruspalvelujen valtionosuudet pysyvät lähivuosina lähellä vuoden 2026 tasoa, lukuun ottamatta pieniä indeksitarkistuksia ja hallitusohjelman mukaisia leikkauksia. (Siirtyvät TE-palvelutehtävät rahoitetaan valtion toimesta laskennallisesti, mutta tämä tuki ei enää täysimääräisesti kata tehtäväsiirron aiheuttamia menoja; kehyksessä tämä on huomioitu menopuolella, ks. alla.)
- **Muut huomioidut muutokset:** Raamiin sisältyy yhteensä n. 3,1 milj. € nettomenoja kasvattavia pysyviä tekijöitä vuoteen 2027 mennessä. Suurimpia ovat kotoutumisen korvaustulojen väheneminen (valtion tukien leikkaus, vaikutus –0,6 milj. € tuloihin), laskennallisten työttömyyskustannusten muutos (+0,5 milj. € menoihin), yhteisöverotuoton pieneneminen (–0,4 milj. €) sekä kaupungin rahoituskulujen (+0,4 milj. €) ja poistojen (+1,2 milj. €) kasvu investointien myötä. Ilman näitä muutoksia kehyskauden alijäämä olisi vastaavasti pienempi – kuitenkin nämä realiteetit on raamilaskelmassa huomioitava. Lisäksi on huomioitu aikaisemmin tehdyn kasvunhallintaohjelman 0,6 milj. euron edestä.

Ulkoiset kulut, euro

Lautakunta	Tilinpäätös 2025	Talousarvio 2026	Ennuste 2026	KE-HYS 2027	Muutos suhteessa enn.	Muutos suhteessa TA
Konsernipalvelut	6 805 513	7 882 652	7 882 651	8 100 696	218 045	218 044
Kake	9 902 151	10 544 391	10 693 461	11 466 826	773 365	922 435
Lupa	1 386 365	1 557 130	1 565 120	1 618 382	53 262	61 252
Infra	23 255 980	24 201 473	23 967 290	24 575 045	607 755	373 572
Sivi	43 449 790	45 716 366	45 264 622	46 830 994	1 566 371	1 114 628
Vala	4 236 245	4 252 557	4 295 632	4 386 259	90 628	133 702
	89 036 044	94 154 569	93 668 777	96 978 203	3 309 426 3,53 %	2 823 634 2,91 %

Infralautakunnan talousarvioehdotus

Infralautakunnan talousarvioehdotuksen käyttötalousosa sisältää koko lautakunnan toiminnalliset tavoitteet, määrärahaesitykset ja olennaiset talousarvioon vaikuttavat huomiot. Lisäksi palvelujen osalta on esitetty tehtävät ja toiminta vuonna 2027 määrärahaesityksineen.

Talousarvion laadinnassa on huomioitu toiminnan muutokset vuonna 2027 sekä yleiskustannusten nousu.

Infralautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2027 alittaa raamin tulojen osalta 1,04 milj.euroa. Kehyksessä ei huomioitu tulevalle sote-yhtiölle siirtyviä kiinteistöjä eikä keskustan alueelta purettujen kiinteistöjen vuokratuottojen poistumista.

Menojen osalta raami ylittyy 0,3 milj. eurolla. Joukkoliikenteen maksuosuuden kasvu on vielä arvio; johtuen Fölin talousarviokokouksen ajankohdasta. Kunnossapitomenoja on lisätty uimarannan hoitoon sekä kevyenliikenteenväylien harjahiekoitusalueen laajentamiseen.

Nettovaikutus on 1,34 milj. Euroa (verrattuna kehykseen).

Käyttöomaisuus

Talousarvion investointisuunnitelma sisältää esitykset käyttöomaisuusirtaimistohankinnoista. Käyttöomaisuuteen sisältyvä irtaimisto käsittää irtaimiston, jonka hankintakohtainen hinta on yli 10.000 euroa (alv. 0 %). Hankintaa vastaava määräraha merkitään talousarvion investointisuunnitelmaan käyttötaloudesta erillisenä määrärahana. Infrapalveluiden käyttöomaisuusirtaimiston hankintaesitykset ovat yhteensä 235.000 euroa.

Investointisuunnitelma

Oheismateriaalin kohdassa kaksi on esitetty investointisuunnitelma, joka sisältää infralautakunnan sitovat kunnallistekniikan ja tilapalvelujen hankkeet. Investointisuunnitelmassa kunnallistekniikan hankkeisiin sisältyvät vain katujen rakentamiseen ja saneeraukseen kuuluvat osuudet ilman vesihuoltoa. Vesihuollon hankkeista päättää Raison Vesi Oy. Kunnallistekniikan esitetyt investoinnit ovat 19,195 M€ ja talonrakennuksen 30,5 M€. Vuoden 2027 investointiesitys on yhteensä 49,695 M€.

Riskienarviointi ja hallinta

Infralautakunnan riskienarviointi ja hallinta on esitetty oheismateriaalin kohdassa kolme.

Esittelijä

Tekninen johtaja Timo Oja

Päätösehdotus

Infralautakunta päättää hyväksyä oheismateriaalina olevan vuoden 2027 talousarvioehdotuksen ja lähettää sen edelleen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös